چل فەرموودە لسەر جیهادێ

لفضيلة الشيخ المحدِّث العلامة :

أبي عبد الله سليمان بن ناصر العلوان

وەرگێران : تەوحید بادینی

- ناڤ : چل فەرمووده لسەر جیهادێ
- نڤێسان : أبي عبد الله سليمان بن ناصر العلوان
- وەرگێران : تەوحید بادینی

التوحيد
Tawhid_badine

بسم الله الرحمن الرحيم

دەسپێك

﴿ٱنفِرُواْ خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُواْ بِأَمۡوَٰلِكُمۡ وَأَنفُسِكُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٌ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ﴾التوبة ﴿٤١﴾ ئانكو : و هوین گەلی خودان باوەران ب دلخوازی و دلنەخوازی و ب گەنج و پیرەمێرڤە و ب سوار و پەیادەڤە و د خۆشی و نەخۆشییاندا و ب زاڕۆک و بێ زاڕۆکڤە و ب بارسڤکی و ب بارگرانیڤە و ب مال و جانێ خۆڤە، جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن.

ئەڤە چل فەرموودەنە ژ پێغەمبەریﷺ لسەر جیهادێ و فەزلێ وێ ، و هندەک ژ ئەحکامێت وێ ، و هەروەسا مە سەنەدێن وێ بێت ژێبرین داکو ژ ژبەرکرنا وان هیچ زەحمەتێ نەبەن .

و هەروەسا دنوکەدا وەکی دبینین جیهاد یا هاتیە ژکار ئێحستن ژلایێ هندەک مورجیئە و جەهمیان ڤە کو ژبەر هندەک بهانە و تەئویلان بخو دئینن ، و نا رابن مسلمانان هاند بدەن بو کرنا جیهادا د رێکا الله ـیدا ، بەلکو بیت بوینە گازیکەرێن دەرگەهێ جەهنەمێ ، و خەلکی هاند ددەن بو چونا خو بو جەهنەمێ الله تعالى مە بپارێزیت ، وەکی یا دیار و ئاشکەرا جیهاد هەمی دەمان یا بەردەوامە هەتا روژا قیامەتێ وەکی پێغەمبەرﷺ دبێژیت : «بەردەوام کومەک ژ ئومەتا من لسەر فەرمانا الله ـی شەری دکەن ، و دوژمنێت خو دشکێنن ، و زیانێ ناگەهینێ یێت کو مخالفی وان بن ، حەتا قیامەت دهێت و ئەو دێ هەر لسەر وی رەنگێ بن» . والله الموفق

دەرگەهێ نیەت پاکیێ د جیهادا د رێکا الله ـی دا و سزایێ رویمەتکاران

١ – عن عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لكُل امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ إِلَى امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا، فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ». رواه البخاري : (١) ومسلم : (١٩٠٧)

ژ عومەرێ کورێ خەتابی –ڕازیبونا خودێ لێبیت– دئێته ڤەگوهاستن دبێژیت : من گوه ل پێغەمبەری بوﷺ دگوت : «هەما کار ب ئنیەتانە، و هەما هەر مروڤەکی ئەو ئنیەت بو هەیە یا وی کریە دلێ خو، ڤێجا هەرکەسێ مشەختبونا وی بو خودێ و پێغەمبەرێ وی بت، ئەو مشەختبونا وی بو خودێ و پێغەمبەرێ وی یە، و هەرکەسێ مشەختبونا وی بو دنیایەکێ بیت کو بگەهتێ، یان ژنکەکێ کو مارە بکەت، ئەو مشەختبونا وی بو وی تشتیە یێ ئەو بو مشەختبوی».

٢ – عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَال: يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَا الْقِتَالُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟ فَإِنَّ أَحَدَنَا يُقَاتِلُ غَضَبًا، وَيُقَاتِلُ حَمِيَّةً، فَقَال: «مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا، فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ». رواه البخاري : (١٢٣) ومسلم : (١٩٠٤)

ژ ئەبو موسای –رازیبونا خودێ لێبیت– گوت : «زەلامەک هاتە دەف پێغەمبەریﷺ و گوتێ : ئەی پێغەمبەرێ خودێ ، شەرکرن و کوشتارکرنا د رێکا الله ـیدا کیشکە ؟ چونکی مە زەلامێت هوسا یێت هەین کو شەری دکەن ژبەر کەرب و کینێ کو

دڤێن تولا خو بستینن ، و بێت هوسا مەییێت هەین شەری دکەن ژبو نەتەوایەتیێ و هوزایەتیێ ، پێغەمبەری ﷺ گوتی : هەرکەسێ ژبو بلندکرن و سەرخستنا دینێ الله ـی شەری بکەت ئەو درێکا الله ـی دایە».

٣- وعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ -رَضِّيَ اللهُ عَنْهُ- قَالَ: قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يُقْضَى يَومَ القِيامَةِ عليه رَجُلٌ اسْتُشْهِدَ، فَأُتِيَ به فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ فَعَرَفَها، قالَ: فَما عَمِلْتَ فيها؟ قالَ: قاتَلْتُ فِيكَ حتَّى اسْتُشْهِدْتُ، قالَ: كَذَبْتَ، ولَكِنَّكَ قاتَلْتَ لأَنْ يُقالَ: جَرِيءٌ، فقَدْ قيلَ، ثُمَّ أُمِرَ به فَسُحِبَ علَى وجْهِهِ حتَّى أُلْقِيَ في النَّارِ، ورَجُلٌ تَعَلَّمَ العِلْمَ، وعَلَّمَهُ وقَرَأَ القُرْآنَ، فَأُتِيَ به فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ فَعَرَفَها، قالَ: فَما عَمِلْتَ فيها؟ قالَ: تَعَلَّمْتُ العِلْمَ، وعَلَّمْتُهُ وقَرَأْتُ فِيكَ القُرْآنَ، قالَ: كَذَبْتَ، ولَكِنَّكَ تَعَلَّمْتَ العِلْمَ لِيُقالَ: عالِمٌ، وقَرَأْتَ القُرْآنَ لِيُقالَ: هو قارِئٌ، فقَدْ قيلَ، ثُمَّ أُمِرَ به فَسُحِبَ علَى وجْهِهِ حتَّى أُلْقِيَ في النَّارِ، ورَجُلٌ وسَّعَ اللَّهُ عليه، وأَعْطاهُ مِن أصْنافِ المالِ كُلِّهِ، فَأُتِيَ به فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ فَعَرَفَها، قالَ: فَما عَمِلْتَ فيها؟ قالَ: ما تَرَكْتُ مِن سَبِيلٍ تُحِبُّ أنْ يُنْفَقَ فيها إلَّا أنْفَقْتُ فيها لَكَ، قالَ: كَذَبْتَ، ولَكِنَّكَ فَعَلْتَ لِيُقالَ: هو جَوادٌ، فقَدْ قيلَ، ثُمَّ أُمِرَ به فَسُحِبَ علَى وجْهِهِ، ثُمَّ أُلْقِيَ في النَّارِ». رواه مسلم : (١٩٠٥)

ژ ئەبو هورەیرەی-رازیبونا خودێ لێبیت- گوتی : پێغەمبەری ﷺ گوتی : «ئێکەم کەس کو حوکم لسەر دهێتە دان لروژا قیامەتێ زەلامەکە کو هات بیتە کوشتن بەرامبەر کافران ، دێ وی کەسی ئینن الله تعالی دێ نیعمەتێن خو ئینیتە بیرا وی و دێ بیرا وی لێ هێت ، الله تعالی دێ بێژیتێ : ئەرێ تە ئەو نیعمەتە چەوا بکار

ئینان ، دبێژیت : من شەر درێکا تەدا کر حەتا هاتیمە کوشتن ، الله تعالی دبێژیت : تە درەو کر ، بەلکو تە شەر دکر دا بێژن کو کەسەکێ ب جورئەتە ، پاشی دێ فەرمان هێتە کرن کو وی بکەنە دناف ئاگریدا ، پاشی دێ هێتە راکێشان لسەر ناڤچافان هەتا دکەنە دناف ئاگریدا ، وهەروەسا زەلامەک کو فێری زانستی یێ بوی و خەلک ژی یێ فێری زانستی کری و قورئان ژی دخاند ، پاشی دێ الله تعالی دێ نیعمەتێن خو نیشا دەت و دێ هێنە بیرا وی ، الله تعالی دێ بێژیت : ئەرێ تە ئەو نیعمەتە چەوا بکار ئینان ، ئەو کەسە دبێژیت : ئەز فێری زانستی بوم و من خەلک ژی فێرکر و ژبەر تە من قورئان دخاند ، الله تعالی دبێژیتێ : تە درەو کر ، ژبەر هندێ تو فێری زانستی بوی دا خەلک بێژن یێ زانایە و ژبەر هندێ تە قورئان دخاند دا خەلک بێژن یێ قورئان خوینە ، پاشی فەرمان هاتە کرن کو بکەنە دناف ئاگریدا ، پاشی دێ هێتە راکێشان لسەر ناڤچافان هەتا دکەنە دناف ئاگریدا ، و زەلامەک کو الله ـی رزقەکێ زور یێ پێ دای و ژ جورێن سامانی یێت پێ داین پاشی دێ وی کەسی ئینن و دێ نیعمەتێن الله نیشا دەن و دێ هێنە بیرا وی ، الله تعالی دێ بێژیت : ئەرێ تە ئەو نیعمەتە چەوا بکار ئینان ، ئەو کەسە دێ بێژیت : من هیچ رێکەک نەهێلایە کو تو حەژێ بکەی کو مال تێدا بهێتە دان ئیلا من مال یێ تێدا دای ، الله تعالی دێ بێژیتێ : تە درەو کر ، تە ژبەر هندێ وەت کر دا بێژن یێ مەردە ، پاشی فەرمان هاتە کرن کو بکەنە دناف ئاگریدا ، پاشی دێ هێتە راکێشان لسەر ناڤچافان هەتا دکەنە دناف ئاگریدا».

دەرگەهێ فەزلێ جیهادێ و الله تعالى چ ئامادەكریە ژ خەلاتێن زور و ئەجرێن مەزن

٤ - وعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ -رَضِّيَّ اللهُ عَنْهُ- : «أَنَّ رَسولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عليه وسلَّمَ سُئِلَ: أيُّ العَمَلِ أفْضَلُ؟ فَقالَ: إيمَانٌ باللَّهِ ورَسولِهِ. قيلَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قالَ: الجِهَادُ في سَبيلِ اللَّهِ قيلَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قالَ: حَجٌّ مَبْرُورٌ» . رواه البخاري : (٢٦) ومسلم : (٨٣)

ژ ئەبو هورەیرەی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : «پسیار ژ پێغەمبەری ﷺ هاتە كرن : كیش كار ژ هەمی كاران باشترە ؟ گوتی : باوەری ئینان ب الله ـی و پێغەمبەرێ وی ، گوتن : و پاشی ؟ گوتی : جیهاد كرن درێكا الله ـیدا ، گوتن : و پاشی ؟ گوتی : حەجەكا دروست».

٥- وعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ -رَضِّيَّ اللهُ عَنْهُ- قَالَ : «قِيلَ للنبيِّ صَلَّى اللَّهُ عليه وَسَلَّمَ: ما يَعْدِلُ الجِهَادَ في سَبيلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ؟ قالَ: لا تَسْتَطِيعُونَهُ، قالَ: فأعَادُوا عليه مَرَّتَيْنِ، أَوْ ثَلَاثًا كُلُّ ذلكَ يقولُ: لا تَسْتَطِيعُونَهُ، وَقالَ في الثَّالِثَةِ: مَثَلُ المُجَاهِدِ في سَبيلِ اللهِ كَمَثَلِ الصَّائِمِ القَائِمِ القَانِتِ بآيَاتِ اللهِ، لا يَفْتُرُ مِن صِيَامٍ، وَلَا صَلَاةٍ، حتَّى يَرْجِعَ المُجَاهِدُ في سَبيلِ اللهِ تَعَالَى» . رواه البخاري : (٢٧٨٥) ومسلم : (١٨٧٨)

ژ ئەبو هورەیرەی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : «پسیار هاتە كرن ژ پێغەمبەری ﷺ چ كارەكێ دی وەكی جیهادا د رێكا الله ـیدا یا مەزنە پاداشتێ وێ ، گوتی : هین نەشێن و ناگەهتە وە ئەو پاداشت گوتی : دوو بو سێ جاران پسیار ژێ كر هەر

دگووت هین نەشێن ، و جارا سێیێ گوتی نمونا مجاهدی وەکی نمونا روژیگریە کو بەردەوام یێ بروژیە ، و وەکی نڤێژکەرە کیە کو بەردەوام یێ د نڤێژێدا ، بەردەوام ئەو موجاهیدە بێت پاداشت و ئەجریدا هوسا حەتا بزڤرن».

دەرگەهێ فەزلێ بانگەوازیكرنا كافران بو ناڤا ئیسلامێ و پاراستنا وان ژ ئاگرێ جەهنەمێ

٦ - عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رضي الله عنه أنَّ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم قال يومَ خيبرَ: «لأُعطينَّ هذه الرايةَ رجلًا يفتح اللهُ على يدَيه، يحبُّ الله ورسولَه، ويحبُّه اللهُ ورسولُه ، قال : فبات الناسُ يدوكون ليلتَهم أيُّهم يعطاها. قال: فلما أصبح الناسُ غدوا على رسول اللهِ صلى الله عليه وسلم كلهم يرجوا أن يعطاها. فقال: «أين عليُّ بنُ أبي طالبٍ؟» فقالوا: هو يا رسولَ اللهِ يشتكي عينَيه. قال :فأرسلُوا إليه ، فأتي به، فبصَق رسولُ الله صلى الله عليه وسلم في عينَيه ودعا له فبرأ، حتى كأن لم يكن به وجَعٌ، فأعطاه الرايةَ، فقال عليٌّ: يا رسولَ اللهِ! أُقاتِلُهم حتى يكونوا مثلَنا؟ فقال: انْفُذْ على رسلِكَ، حتى تنزلَ بساحتِهم، ثم ادعُهم إلى الإسلامِ، وأخبِرْهم بما يجبُ عليهم من حقِّ اللهِ فيه، فواللهِ! لأَن يهديَ اللهُ بك رجلاً واحداً خيرٌ لك من أن يكون لك حُمْرُ النَّعَمِ».

رواه البخاري : (٣٧٠١) ومسلم : (٢٤٠٦)

ژ سەهلێ كورێ سعیدی رازیبونا خودێ لێبیت دبێژیت : كو روژەكێ پێغەمبەری ﷺ د شەرێ خەیبەرێ دا گوت : «والله سباهی ڤی ئالایێ شەری دێ دەمە كەسەكی كو حەش خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەت ، هەروەسا خودێ و پێغەمبەر ژی حەش وی دكەن ، و لسەر دەستێ وی فەتحا خەیبەرێ دێ هێتەكرن ، لوێ شەڤێ خەلك كەتنە گەنگەشێ ئەرێ ئەو كەسە كیە كو دێ ئالای بدەتێ، دەمێ سپێدە بسەردا هاتی زیكا چونە دەف پێغەمبەری ﷺ هەمیان تەماعیا هندێ هەبو كو ئالای بدەتێ،

پێغەمبەریﷺ گوتی : عەلیێ کورێ ئەبو تالبی لکیرێ یە، گوتن : چاڤێت وی ئازار یا هەی، گوتی : هنێرنە بدیفرا، چون دەستێ وی گرتن و ئینا و پاشی پێغەمبەریﷺ تفکرە بهەردو چافێت وی ڤە و دوعا بو کرن و چێبو هەروەکو کو هیچ ئازارەک نەبیت، پاشی ئالا داڤێ، وگوتی : لسەر خو هەرە هەتا ل ساحێ دهێیە خار، پاشی گازی وان بکە بو ئیسلامێ، و بگەهینە وان کو چ واجبە هەرچی کو حەقێ الله ـی بت، ڤێجا سیند بخودێ ئەگەر ئێک ژوان هیدایەتێ وەربگریت لسەر دەستێ تە بوتە باشترە ژ حێشترەکا سور ».

دەرگەهێ گوشتنا کافران حەتا مسلمان دبن یانژی حەتا ب دەستێن خو جزیێ ددەن و ئەو ییێت شەرمزار و شکەستی

٧ - عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: «كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَمَّرَ أَمِيرًا عَلَى جَيْشٍ، أَوْ سَرِيَّةٍ، أَوْصَاهُ فِي خَاصَّتِهِ بِتَقْوَى اللهِ، وَمَنْ مَعَهُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ خَيْرًا، ثُمَّ قَالَ: «اغْزُوا بِاسْمِ اللهِ فِي سَبِيلِ اللهِ، قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللهِ، اغْزُوا وَلَا تَغُلُّوا، وَلَا تَغْدِرُوا، وَلَا تَمْثُلُوا، وَلَا تَقْتُلُوا وَلِيدًا، وَإِذَا لَقِيتَ عَدُوَّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ، فَادْعُهُمْ إِلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ - أَوْ خِلَالٍ - فَأَيَّتُهُنَّ مَا أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ، وَكُفَّ عَنْهُمْ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ، فَإِنْ أَجَابُوكَ، فَاقْبَلْ مِنْهُمْ، وَكُفَّ عَنْهُمْ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى التَّحَوُّلِ مِنْ دَارِهِمْ إِلَى دَارِ الْمُهَاجِرِينَ، وَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ إِنْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَلَهُمْ مَا لِلْمُهَاجِرِينَ، وَعَلَيْهِمْ مَا عَلَى الْمُهَاجِرِينَ، فَإِنْ أَبَوْا أَنْ يَتَحَوَّلُوا مِنْهَا، فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ يَكُونُونَ كَأَعْرَابِ الْمُسْلِمِينَ، يَجْرِي عَلَيْهِمْ حُكْمُ اللهِ الَّذِي يَجْرِي عَلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَلَا يَكُونُ لَهُمْ فِي الْغَنِيمَةِ وَالْفَيْءِ شَيْءٌ إِلَّا أَنْ يُجَاهِدُوا مَعَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَسَلْهُمُ الْجِزْيَةَ، فَإِنْ هُمْ أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ، وَكُفَّ عَنْهُمْ، فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَاسْتَعِنْ بِاللهِ وَقَاتِلْهُمْ، وَإِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تَجْعَلَ لَهُمْ ذِمَّةَ اللهِ، وَذِمَّةَ نَبِيِّهِ، فَلَا تَجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّةَ اللهِ، وَلَا ذِمَّةَ نَبِيِّهِ، وَلَكِنِ اجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّتَكَ وَذِمَّةَ أَصْحَابِكَ، فَإِنَّكُمْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَمَكُمْ وَذِمَمَ أَصْحَابِكُمْ أَهْوَنُ مِنْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَّةَ اللهِ وَذِمَّةَ رَسُولِهِ، وَإِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تُنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللهِ، فَلَا تُنْزِلْهُمْ عَلَى حُكْمِ اللهِ، وَلَكِنْ أَنْزِلْهُمْ عَلَى حُكْمِكَ، فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي أَتُصِيبُ حُكْمَ اللهِ فِيهِمْ أَمْ لَا» اخرجه مسلم) : (١٧٣٠)

ژ سولەیمانێ کورێ بورەیدی ئەوژێ ژ بابێ خو -رازیبونا خودێ لێبیت- گوتی : «ئەگەر پێغەمبەریﷺ زەلامەک کربایە سەرکردێ سوپایەکی یان کومەکا شەرکەران ؛ فەرمان لێ دکر ب کرنا تەقوایا الله ـی و کرنا باشیێ دگەل وان مسلمانێت دگەل وی دەردکەڤن ، پاشی پێغەمبەریﷺ گوتی : «بناڤێ الله ـی و ژبەر الله ـی شەری بکەن ، شەری بکەن دژی هندەکان کو باوەریێ ب الله ـی نائینن ، شەری بکەن و خیانەتێ ل دەستکەفتێن شەری نەکەن ، چونکی دێ هێتە دابەشکرن بسەر هەوەدا ، و غەدر و ستەمێ نەکەن "پەیمانان نەشکێنن" ، و لەشێ کوشتیا بێسەروبەر نەکەن ، و زاروکان نەکوژن ، و ئەگەر هین بەرهنگاری دوژمنان بون گازی وان بکە بو سێ تشتان : هەر ئێک ژوان ئەنجام دا ژوان وەربگرە و ژێڤە بن ، پاشی گازی وان بکە بو ئاینێ ئیسلامێ ، ئەگەر بەرسڤا وان بەلێ بو ژوان وەربگرە ، و ژێڤە ببە ، پاشی وان گازی بکە کو ژ جهێن خو کوچ بکەن بو جهێن کوچبەران "مەدینێ" ، وان ئاگەهدار بکە ئەگەر ئەو ئەنجامدا ڤێجا هەر مافێ بو کوچبەران هەی بو وان ژی دێ هەبیت ، و هەر ئەرکەکێ بکەڤیتە سەر ملێت کوچبەران دێ کەڤیتە سەر ملێت وان ژی ، ڤێجا ئەگەر ئەو رەد کر و جهێن خو نەهێلان ، وان ئاگەهدار بکە کو ئەوژی وەکی وان مسلمانێت عەرەبێ دەشتێ نە ، و ئەو حوکمێ الله ـی دێ لسەر وان هێتە جێبەجێکرن هەروەکی لسەر مسلمانێت دی دهێتە جێبەجێکرن بەس ژ دەستکەفتێن شەری و دەستکەفتێن دی وەکی "الغنیمة - الفیء" هیچ تشتەک ناهێتە دان بو وان ،تنێ ئەگەر کو مل بملێ مسلمانان جیهادێ بکەت و ئەگەر ئەڤەژی رەد کر ، ڤێجا داخازێ ژێ بکە کو باجێ بدەن ، ئەگەر رازیبون ژێ وەرگرە و ژێڤە بە ، ئەگەر رازی نەبون داخازا هاریکاریێ ژ الله ـی بکە ، و بدژی وان شەری

بکه ، و ئەگەر هەوە خەلکێ دناڤ کەلهەکێ دورپێچکرن ، و داخاز ژته کر کو پەیمانەکێ دگەل وان مور بکەی بناڤێ الله ـی و پێغەمبەرێ وی ﷺ تو دگەل وان مور نەکە ، بەلکی تو و هەڤالێت تە پەیمانا پاراستنا خو بدەنێ چونکی ئەگەر هین پەیمانا خو و هەڤالێت خو بشکێنن ئەو بساناهیترە ژوێ کو پەیمانەکێ بناڤێ الله ـی و پێغەمبەرێ وی ﷺ بشکێنن ، خو ئەگەر خەلکێ دناڤ کەلهێدا دا هەوە دورپێچکرن ، و داخاز ژتە کر کو حوکمێ الله ـی لسەر وان جێبەجێ بکەی ، ئەوێ دگەل وان نەکە ، بەلکو حوکمێ خو لسەر وان جێبەجێ بکەن ، چونکی تو نزانی وەکی پێتڤی دێ شێی حوکمێ الله ـی لسەر وان جێبەجێ بکەی ئان نە».

دەرگەهێ وێ کو فەرمان یا ل مسلمانان هاتیە کرن کو جیهادا کافر و موشرکان بکەن کو ب شەری و اقتصادێ و لەشکەری و راگەهاندنێ

٨ - وعنْ أنس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ : أنَّ النَّبيَّ ﷺ قَالَ: «جاهِدُوا المُشرِكينَ بِأَموالِكُمْ وأَنْفُسِكُم وأَلسِنَتِكُم» . رواه الامام احمد فى مسند : (١٢٢٤٦) وابو داود : (٢٥٠٤) والنسائى : (٣٠٩٨)

ژ ئەنەسێ کورێ مالکی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : پێغەمبەری ﷺ گوتی : «جیهادێ بکەن بەرامبەر موشرکان ب مالێ خو و نەفسا خو و ئەزمانێ خو».

دەرگەهێ لبەرشرینکرنا کوشتنا کافران د شەریدا

٩- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قَالَ : «لَا يَجْتَمِعُ كَافِرٌ وَقَاتِلُهُ فِي النَّارِ أَبَدًا» . رواه مسلم : (١٨٩١)

ژ ئەبو هورەیرەی-رازیونا خودێ لێبیت- کو پێغەمبەریﷺ گوتی : «کوم نابن کافر و بکوژێ وی دناڤا ئاگریدا چ جاران» .

دەرگەهێ بلندیا پلەیێن موجاهدان

١٠- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللهِ - صلى الله عليه وسلم - قَالَ: «يَا أَبَا سَعِيدٍ مَنْ رَضِيَ بِاللهِ رَبًّا، وَبِالإِسْلاَمِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا، وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ». فَعَجِبَ لَهَا أَبُو سَعِيدٍ، فَقَالَ: أَعِدْهَا عَلَيَّ يَا رَسُولَ اللهِ فَفَعَلَ، ثُمَّ قَالَ: «وَأُخْرَى يُرْفَعُ بِهَا الْعَبْدُ مِائَةَ دَرَجَةٍ فِي الْجَنَّةِ، مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ». قَالَ: وَمَا هِيَ؟ يَا رَسُولَ اللهِ، قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ، الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» . رواه مسلم : (١٨٨٤)

ژ ئەبو سەعیدێ خودری –رازیبونا خودێ لێبیت – کو پێغەمبەری ﷺ گوتێ : «هەرکەسێ رازیبت الله خودایێ وی بت ، و ئیسلام ئاینێ وی بت ، و محمد پێغەمبەرێ وی بت ، ئەو چونا بەهشتێ بو وی کەسی واجب دبیت» ، لدەف ئەبو سەعیدی زور یا سەییر بو ، گوتی : ئەی پێغەمبەرێ خودێ ﷺ ، دووبارە بکە ، ئەویژی فەرموودە دووبارە کر ، پاشی پێغەمبەری ﷺ گوتی : «تشتەک یێ هەی الله تعالی ژبەر وی تشتی سەد پلەیان بەندەیێ خو بلند دکەت ل بەهشتێ ، ماوێ دناڤبەرا هەر دوو پلەیاندا ماوێ دیریا دناڤبەرا ئەرد و ئەسمانانە» ، گوتی : ئەو تشتە چیە ئەی پێغەمبەرێ خودێ ﷺ ؟ ، ئەویژی گوت : «جیهاد کرن د رێیا الله ـیدا ، جیهاد کرن د رێیا الله ـیدا» .

دەرگەهێ خێرا وی یێ توز بمینیته ب پێت ویڤه درێكا الله ـیدا

١١ - عَنْ أَبُو عَبْسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ : سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ : «مَنِ اغْبَرَّتْ قَدَمَاهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ ». رواه البخاری : (٩٠٧)

ژ ئەبو عەبسی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : من گوه ل پێغەمبەری بو ﷺ کو دگوت : «هەرکەسێ توز بکەهیته هەردوو پێت وی د رێكا الله ـیدا ، الله تعالی دێ وی کەسی لسەر ئاگری حەرام کەت ».

دەرگەهێ فەزلێ کرنا خێرێ د جیهادێ دا

١٢- عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ : «جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِنَاقَةٍ مَخْطُومَةٍ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ , هَذِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ , فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَكَ بِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَبْعُ مِائَةٍ كُلُّهَا مَخْطُومَةٌ» . رواه مسلم : (١٨٩٢)

ژ ئەبی مەسعودی -رازیبونا خودێ لێبیت - دبێژیت : «زەلامەک هاتە دەف پێغەمبەریﷺ ب حێشترەکێ کو وەریسەک پێڤە بو "بو ڕاکێشانێ" گوتی : ئەڤە درێکا الله تعالی ـی دا ، پێغەمبەریﷺ گوتی : حەف سەد حێشتر دێ بوتە هێنە دان ل روژا قیامەتێ کو هەمیان وەریس یێ پێڤە».

دەرگەهێ فەزلێ زێرەڤانیێ د جیهادێ دا

١٣- وعَنْ سَلْمَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّه ﷺ يَقُولُ: «رِبَاطُ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ خَيرٌ مِنْ صِيامِ شَهْرٍ وقِيامِهِ، وَإِنْ ماتَ فيهِ جَرَى عَلَيْهِ عمَلُهُ الَّذي كَانَ يَعْمَلُ، وَأُجْرِيَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ، وأَمِنَ الفَتَّانَ» . رواه مسلم : (١٩١٣)

ژ سەلمانێ فارسی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوتی : من گوهـ ل پێغەمبەری ﷺ بو دگوت : «زێرەڤانیکرن د روژ و شەڤەکێدا خێرترە ژ روژیگرتن و شەڤ نڤێژ کرنێ ب درێژیا هەیڤەکێ ، ئەگەر مر ئەو دێ پاداشتێ کریارێن خو یێت باش وەرگریت ب شێوەیەکێ بەردەوام ، و رزق دێ بو هێتەدان ، و ژ تاقیکرن و فیتنەیێت ناف قەبری هێتە پاراستن».

دەرگەهێ هەرکەسێ درێکا الله ـیدا بهێته کوشتن یان لسەر مالێ خو ئەو شەهیدە

١٤- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ : قالَ رسولُ اللَّه صَلّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّم: «مَا تَعُدُّونَ الشهداءَ فِيكُم؟ قالُوا: يَا رسُولِ اللَّهِ مَنْ قُتِل في سَبيلِ اللَّه فَهُو شهيدٌ. قَالَ:"إنَّ شُهَداءَ أُمَّتي إذاً لَقلِيلٌ،"قالُوا: فَمنْ يَا رسُول اللَّه؟ قَالَ:"منْ قُتِل في سبيلِ اللَّه فهُو شَهيدٌ، ومنْ ماتَ في سَبيلِ اللَّه فهُو شهيدٌ، ومنْ ماتَ في الطَّاعُون فَهُو شَهيدٌ، ومنْ ماتَ في البطنِ فَهُو شَهيدٌ» . رواه مسلم : (١٩١٥)

ژ ئەبو هورەیرەی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : پێغەمبەریﷺ گوتی : «هین چ ب شەهید ددانن ؟ گوتن : ئەی پێغەمبەرێ خودێ هەر کەسێ درێکا الله ـی دا بهێتە کوشتن شەهیدە ، گوتی ڤێجا پا شەهیدێن ئومەتا من دکێمن ، گوتن : ئەو کینە ئەی پێغەمبەرێ خودێ ؟ ، گوتی : هەرکەسێ درێکا الله ـیدا بهێتە کوشتن شەهیدە ، و هەرکەسێ درێکا الله ـیدا بمریت شەهیدە ، و هەرکەسێ ب تاعونێ بمریت شەهیدە ، و هەرکەسێ ب ئێشا زکی بمریت شەهیدە ، و ئەوێ د خەندقیت ژی شەهیدە».

١٥- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ». رواه البخاری : (٢٤٧٠) ومسلم : (١٤١)

ژ عبدالله ـیێ کورێ عەمری-رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : من گوهـ ل پێغەمبەری بو ﷺ دگوت : «هەرکەسێ بهێتە کوشتن لسەر مالێ خو شەهیدە».

دەرگەهێ بروژیبونێ د جیهادێ دا ئەگەر مروڤی لاواز نەکەت ژوێ کو شەرێ دوژمنی بکەت

١٦- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ - صلى الله عليه وسلم - يَقُولُ: «مَنْ صَامَ يَوْماً فِي سَبِيلِ اللهِ، بَعَّدَ اللهُ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفاً» . رواه البخاری : (٢٨٤٠) ومسلم : (١١٥٣)

ژ ئەبی سەعیدێ خودری-رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : من گوهـ ل پێغەمبەری بو ﷺ دگوت : «هەرکەسێ روژەکێ بروژی بت درێکا الله -ید"جیهادێ دا" حەفتێ بائیزا الله تعالی دێ نافچاڤێت وی کەسی ژ ئاگری دیرکەتن».

دەرگەهێ جیهادێ کو یا بەردەوامە حەتا روژا قیامەتێ ، و ئەهلێ وێ یێل سەر حەقیێ و زیانێ نا گەهینێ یێت کو پشتا خو بدەتە وان یان مخالفی وان بیت

١٧ - عَنْ عُقْبَةُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تَزَالُ عِصَابَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى أَمْرِ اللهِ قَاهِرِينَ لِعَدُوِّهِمْ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَالَفَهُمْ، حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ وَهُمْ عَلَى ذَلِكَ» . رواه مسلم : (١٩٢٤)

ژ عوقبەیێ کورێ عامری-رازیبونا خودێ لێبیت- گوتی : من گوهـ ل پێغەمبەری ﷺ بو کو دگوت : «بەردەوام کومەک ژ ئومەتا من لسەر فەرمانا الله ـی شەری دکەن ، و دوژمنێت خو دشکێنن ، و زیانێ ناگەهینێ یێت کو مخالفی وان بن ، حەتا قیامەت دهێت و ئەو دێ هەر لسەر وی رەنگێ بن».

دەرگەهێ دروستیا هیڤی خاستنا شەهادەتێ

١٨- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عن النَّبِيِّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قال: «انْتَدَبَ اللَّهُ لِمَنْ خَرَجَ فِي سَبِيلِهِ، لا يُخْرِجُهُ إِلا إِيمَانٌ بِي وَتَصْدِيقٌ بِرُسُلِي، أَنْ أُرْجِعَهُ بِمَا نَالَ مِنْ أَجْرٍ أَوْ غَنِيمَةٍ، أَوْ أُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ، وَلَوْلا أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي مَا قَعَدْتُ خَلْفَ سَرِيَّةٍ، وَلَوَدِدْتُ أَنِّي أُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ أُحْيَا، ثُمَّ أُقْتَلُ ثُمَّ أُحْيَا، ثُمَّ أُقْتَلُ». رواه البخاري : (٣٦) ومسلم : (١٨٧٦)

ژ ئەبو هورەیرەی-رازیبونا خودێ لێبیت- ژ پێغەمبەری ﷺ کو گوتی : «خودێ بو کەفیل بو وی کەسی یێ بدەر کەفیت درێکا ویدا ، و چ تشت وی نەدەرێخن ژبلی ڤان هەردوو تشتان ئێک ئیمانا بمن و و براست دانا پێغەمبەرێت من ، ئەب زڤرینم دگەل وی تشتێ گەهشتیێ یان ژ خەنیمێ ، یان ئەز دێ ڤی کەسی بەمە بەهشتێ ، ئەگەر نەژبەر هندێ با ئەز زەحمەتێ بو ئومەتا خو چێکەم ئەز نەد رینشتمە خارێ لپشت سەریەکێ"ئەوژی پارچەیەکە ژ جێشێ ئیمامێ مسلمانان دهنێرێت دا هندەک کاران بکەن" ، و ئەز دا حەس کەم ئەز بهێمە کوشتن درێکا الله ـیدا پاشی بهێمە ساخکرن ، پاشی جارەکادی بهێمە کوشتن و پاشی جارەکا دی ئەز بهێمە ساخکرن ، پاشی جارەکادی ئەز بهێمە کوشتن».

دەرگەهێ مەزنکرنا پیروزیا موجاهدان ، و جزایێ وی یێ خیانەتێ ل ئافرەتێن موجاهدان بکەت

١٩- عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ رضي الله عنه قَالَ : قَالَ رَسُولُ الله صلى الله عليه وسلم: «حُرْمَةُ نِسَاءِ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ كَحُرْمَةِ أُمَّهَاتِهِمْ، وَمَا مِنْ رَجُلٍ مِنَ الْقَاعِدِينَ يَخْلُفُ رَجُلًا مِنَ الْمُجَاهِدِينَ فِي أَهْلِهِ فَيَخُونُهُ فِيهِمْ، إِلَّا وُقِفَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَأْخُذُ مِنْ عَمَلِهِ مَا شَاءَ، فَمَا ظَنُّكُمْ». رواه مسلم : (١٨٩٧)

ژ سولەیمانێ کورێ بورەیدی ئەوژی ژ بابێ خو -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : پێغەمبەریﷺ گوت «رێز و حورمەتا ئافرەتێن موجاهدان لسەر ئەوێن ماین و نەهاتینە جیهادێ ژبەر هندەک ئەگەران وەکی رێز و حورمەتا دەیکانە ، و ئەوێن نەچوینە جیهادێ لپشتی موجاهیدان ئەرکێ مال و و زاروکێن وی بگریتە ستویێ خو و خیانەتێ لێ بکەت ئیلا دێ ل روژا قیامەتێ هێتە راوەستیان و ئەو موجاهیدە چەند ژ خێرێن وی بڤێن دێ بەت ، و هین چ گومانان دبەن ؟».

دەرگەهێ لبەرشرینکرنا هندێ کو کارێ وان بهێتە کرن بو هندێ ئەو کەسە بچیتە جیهادێ ، و هاریکاری کرنا ئەهلێ وان ب باشیێ

٢٠- عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ جَهَّزَ غازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَدْ غَزَا، وَمَنْ خَلَفَ غازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِخَيْرٍ فَقَدْ غَزَا». رواه البخاري : (٢٨٤٣) رواه مسلم (١٨٩٥)

ژ زەیدێ کورێ خالدی -رازیبونا خودێ لێبیت - گوت : پێغەمبەریﷺ گوت : «هەرکەسێ کارێ کەسەکی بکەت کو بچیتە جیهادێ د رێکا الله ـیدا هەروەکی وی جیهاد کری ، و هەرکەسێ بمینتە ل مالا مروڤەکی غازی "ئەوێ چویە جیهادێ" بو باشیێ ، هەروەکی وی کەسی جیهاد کری».

دەرگەهێ سزایێ وان یێت کو نەچنە جیهادا د رێکا الله یدا

٢١- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَغْزُ وَلَمْ يُحَدِّثْ نَفْسَهُ بِهِ ؛ مَاتَ عَلَى شُعْبَةٍ مِنْ نِفَاقٍ». رواه مسلم (١٩١٠)

ژ ئەبو هورەیرەی-رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : پێغەمبەری ﷺ گوت : «هەرکەسێ بمریت و جیهاد نەکربیت یانژی نەفسا خو بو ئامادە نەکربیت ، ئەو یێ لسەر بەشەکێ نیفاقێ مری».

٢٢- عن أبي أمامة -رضي الله عنه- مرفوعاً: « مَنْ لَمْ يَغْزُ أَوْ يُجَهِّزْ غَازِيًا أَوْ يَخْلُفْ غَازِيًا في أهله بخير، أصابه الله بقارعة قبل يوم القيامة ». رواه ابو داود (٢٥٠٣) وابن ماجه (٢٧٦٢)

ژ ئەبی ئومامەی-رازیبوانا خودێ لێبیت- ژ پێغەمبەری ﷺ ڤەدگوهێزیت کو گوتی : «هەرکەسێ جیهادێ نەکەت یان ئامادەکاریێ بو مجاهدەکی نەکەت یان جهێ وی نەگریت کو سەرپەرشتیا کەسوکارێت وی بکەت ، ئەو الله تعالی دێ وی توشی نەخوشی و کارەساتان کەت بەری روژا قیامەتێ».

دەرگەهێ نەکرنا جیهادێ ئەگەر دەیك و باب د ساخ بن و هەروەسا حەجێ ژی ئەگەر ئەو تێنەبیت کو یێ نەچار بیت جیهادێ بکەت

٢٣ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاسْتَأْذَنَهُ فِي الْجِهَادِ، فَقَالَ: «أَحَيٌّ وَالِدَاكَ؟» قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَفِيهِمَا فَجَاهِدْ». رواه البخاري : (٣٠٠٤) ومسلم : (٢٥٤٩)

ژ عبدالله -یێ عەمروی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : زەلامەک هاتە دەف پێغەمبەری ﷺ و روخسەت ژێ خاست کو بچیتە جیهادێ ، پێغەمبەری ﷺ گوتێ : «ئەرێ دەیک و بابێن تە د ساخن ؟» گوتی : بەلێ ، گوتی : «بلا جیهادا تە بوانا بیتن "ئانکو تو چاڤێ خو لاو بدە وان قەنجیێ دگەل بکە الله دێ بوتە خێرا موجاهدا نڤێسیت"».

٢٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : قالَ النبيُّ ﷺ: «لا تُسافِرِ المَرْأَةُ إلّا مع ذِي مَحْرَمٍ، ولا يَدْخُلُ عَلَيْها رَجُلٌ إلّا ومعها مَحْرَمٌ، فَقالَ رَجُلٌ: يا رَسولَ اللَّهِ إنِّي أُرِيدُ أنْ أخْرُجَ في جَيْشِ كَذا وكَذا، وامْرَأَتي تُرِيدُ الحَجَّ، فَقالَ: اخْرُجْ معها» . رواه البخارى : (١٨٦٢) ومسلم : (١٣٤١)

ژ عبدالله -یێ کورێ عەباسی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : پێغەمبەری ﷺ گوت: «نابیت ئافرەت سەفەرێ بکەت ئیلا دگەل محەرەمەکێ نەبیت ، و نابیت بچیتە دەف ئیلا دڤێت محەرەمەک دگەل بیت ڤێجا زەلامەکی گوت : یا پێغەمبەری خودێ ﷺ

من دڤێت دگەل جێشەکا هوسا و هوسا بدەرکەفمە جیهادێ ، و خێزانا من دڤێت بچیتە حەجێ ، پێغەمبەریﷺ گوتی : دگەل هەرە».

دەرگەهێ خێرا وان بیێت کو بهانێ ڕێگری لێ کری

٢٥- عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجَعَ مِنْ غَزْوَةِ تَبُوكَ فَدَنَا مِنَ المَدِينَةِ، فَقَالَ: «إِنَّ بِالْمَدِينَةِ أَقْوَامًا، مَا سِرْتُمْ مَسِيرًا، وَلاَ قَطَعْتُمْ وَادِيًا إِلَّا كَانُوا مَعَكُمْ»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَهُمْ بِالْمَدِينَةِ؟ قَالَ: «وَهُمْ بِالْمَدِينَةِ، حَبَسَهُمُ العُذْرُ» . رواه البخاری : (٤٤٢٣) ومسلم : (١٩١١)

ژ ئەنەسێ کورێ مالکی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت ئەم دگەل پێغەمبەری ﷺ زفرین ژ شەرێ تەبوکێ و ئەم نێزیکی مەدینێ بوین ، پێغەمبەری ﷺ گوتی : «براستی دناف مەدینێ دا کومەلەیەکا خەلکی یا هەی ، هەر جهێ هوین چوینێ ، و هەر قوناخەکێ هوین چوبن ، بێگومان ئەو دگەل هەوە بون» ، گوتن : ئەی پێغەمبەرێ خودێ ، و ئەو ل مەدینێ نە ؟ گوتی : «بەلێ ئەو یێل مەدینێ ، و بهانێ رێگری یا لێکری "ژ نەدەرکەتنا دگەل هەوە کو عوزر هەبو"» .

دەرگەهێ پاداشتێ شەهیدان

٢٦- عن أنس -رضي الله عنه-: أن النبي -صلى الله عليه وسلم- قال: «مَا أَحَدٌ يَدْخُل الجنَّة يُحِبُّ أن يَرجع إلى الدنيا وله ما على الأرض من شيء إلا الشَّهيد، يَتَمَنَّى أن يَرجع إلى الدنيا، فيُقْتَل عَشْر مَرَّاتٍ؛ لما يَرَى من الكَرَامة». رواه البخارى : (٢٨١٧) ومسلم : (١٨٧٧)

ژ ئەنەسێ كورێ مالكی-رازیبونا خودێ لێبیت- ئەوژی ژ پێغەمبەری ﷺ ڤەدگوهێزیت كو گوتی : «هەركەسێ بچیتە بەهشتێ حەز ناكەت بزڤریت بو دونیایێ ئەگەر هەمی دونیایێ بدەنێ ژبلی شەهیدی نەبیت ، هیڤیا دخازیت كو بزڤریت بو دونیایێ ، ژبوو هندێ كو دەه جارێن دی بهێتە كوشتن ، ئەڤەژی ژبەر وێ رێزێ ئەوا لێ هاتیە گرتن».

٢٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لاَ يُكْلَمُ أَحَدٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَنْ يُكْلَمُ فِي سَبِيلِهِ إِلاَّ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَجُرْحُهُ يَثْعَبُ اللَّوْنُ لَوْنُ دَمٍ وَالرِّيحُ رِيحُ مِسْكٍ». رواه البخارى : (٢٣٧) ومسلم : (١٨٧٦)

ژ ئەبو هورەیرەی-رازیبونا خودێ لێبیت- ئەوژی ژ پێغەمبەری ﷺ ڤەدگوهێزیت كو گوتی : «هیچ كەسەک نینە كو بهێتە بریندارکرن درێكا الله -یدا ، و هەر الله بخوژی دزانین كا كی د رێكا ویدا هاتیە بریندارکرن ، ئیلا ئەو كەسە دێ لروژا قیامەتێ

هیت و برینێت وی خوین ژێ دهێته دەر ، کو ڕەنگێ وی ڕەنگێ خوینێ یە ، و بێهنا وی بێهنا مسکێ یە».

دەرگەهێ فەزلێ مرنا شەهیدی

٢٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : «مَا يَجِدُ الشَّهيد من مَسِّ القتل إلا كما يَجِدُ أَحَدُكُمْ من مَسِّ القَرْصَةِ». رواه احمد : (٢/٢٩٧) والترمذی : (١٦٦٨) والنسائی : (٣١٦٣) وابن ماجه : (٢٨٠٢)

ژ ئەبو هورەیرەی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : پێغەمبەری ﷺ گوتی : «ئەو ئازارا شەهید دبینت ژ کوشتنێ وەکی ئازارا ئێک ژ هەوەیە دەمێ مێریی وی دگەزینت "ئانکو ئەگەر کەسەک هاتە شەهید کرن د رێکا الله -یدا هەستێ ئازارا کوشتنا وی وەکی پێڤەدانا مێریێ یە ، ئانکو هەر هەست پێ ناکەت و ئەڤەژی ژ فەزلێ الله -یە بو موجاهدان"».

دەرگەهێ دروستیا کریارێن فیدایی ، و دەستوریدانا بهندێ کو بهێته بناف کرن ب استشهادی

٢٩ - وَعَنْ صُهَيْبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ : «فقالَ للمَلِكِ إنَّك لسْتَ بقَاتِلِي حتَّى تفْعلَ مَا آمُرِكَ بِهِ. قَالَ: مَا هُوَ؟ قَالَ: تجْمَعُ النَّاس في صَعيدٍ واحدٍ، وتصلُبُني عَلَى جذْعٍ، ثُمَّ خُذ سهْماً مِنْ كنَانتِي، ثُمَّ ضعِ السَّهْمِ في كَبدِ القَوْسِ ثُمَّ قُل: بسْمِ اللَّهِ ربِّ الغُلاَمِ ثُمَّ ارمِنِي، فإنَّكَ إذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ قَتَلْتني. فجَمَع النَّاس في صَعيدٍ واحدٍ، وصلَبَهُ عَلَى جذْعٍ، ثُمَّ أَخَذَ سهْماً من كنَانَتِهِ، ثُمَّ وضَعَ السَّهمَ في كبدِ القَوْسِ، ثُمَّ قَالَ: بِسْم اللَّهِ رَبِّ الغُلامِ، ثُمَّ رمَاهُ فَوقَعَ السَّهمُ في صُدْغِهِ، فَوضَعَ يدَهُ في صُدْغِهِ فَماتَ. فقَالَ النَّاسُ: آمَنَّا بِرَبِّ الغُلاَمِ» . رواه مسلم : (٣٠٠٥) ئەف حەدیسە یا درێژە تنێ مە ئەفە ژێ ئینا

ژ صوهەیبی-رازیبونا خودێ لێبیت- ئەوژی ژ پێغەمبەریﷺ کو د سەرهاتیا پاشای و ساحری و رەبەنی و جحێلی گوتی : «وی گەنجی گوته پاشای : تو نەشێی من بکوژی حەتا ئەوا ئەز دبێژمە تە تو نەکەی ، ئەگەر ئەوا ئەس فەرمانێ لتە دکەم تو بکەی ، تو دێ شێی من کوژی ، ئەگەر وەنەکی چجاران تو نەشێی من بکوژی ، پاشی گوتی : ئەو تشتە چیە ؟ جحێل دبێژیت : ل جهەکی خەلکی کوم بکە ، پاشی من گرێدە ب دارەکێ ڤە و پاشی تیرەکی بکە دناف کڤانی دا ، و پاشی بێژە : (بسم الله رب الغلام) بناڤێ خودێ ، پەرێستگارێ ڤی جحێلی ، و پاشی بدانە من ، دەمێ تە ئەفە کر تو دێ شێی من کوژی ، پاشای ژی ئەو کر یا وی گوتی خەلک کوم کر و و بدارەکێ ڤە گرێدا ، و تیر کرە دناڤا کڤانیدا و پاشی دانایێ و گوتی

(بسم الله رب الغلام) بناڤێ خودێ ، پەرێستگارێ ڤی جحێلی ، تیر ل ناڤبەرا جێهنیک و چاڤێن وی جحێلی دا و وی جحلێ دەستێ خو دانا سەر جهێ تیری و گیانێ خو ژ دەست دا ، خەلکی گوتی : مە باوەری ئینا ب خودایێ ڤی جحێلی».

دەرگەهێ نەهیی یا ژمە هاتیە کرن کو ئافرەت و زاروکێن کافران بکوژین

٣٠- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا : أَنَّ امْرَأَةً وُجِدَتْ فِي بَعْضِ مَغَازِي النَّبِيِّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَقْتُولَةً، فَأَنْكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَتْلَ النِّسَاءِ وَالصِّبْيَانِ. رواه البخاري : (٣٠١٤) ومسلم : (١٧٤٤)

ژ عبدالله ـیێ کورێ عومەری -رازیبونا خودێ لێبیت- : کو ژنکەک هاتە دیتن د هندەک شەرێن پێغەمبەری دا ﷺ کو هاتبو کوشتن ، ڤێجا پێغەمبەری ﷺ نەهی کر کو ئافرەت و بچیک بهێنە کوشتن.

دەرگەهێ دروستیا کوشتنا ئافرەت و زاروکان دەمێ تێکهەل دبن دکەل شەرکەران و خو ڤەدەر نەکربن

٣١ - عَنْ الصَّعْبِ بْنِ جَثَّامَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: مَرَّ بِي النَّبِيُّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْأَبْوَاءِ - أَوْ بِوَدَّانَ - وَسُئِلَ عَنْ أَهْلِ الدَّارِ يُبَيَّتُونَ مِنْ الْمُشْرِكِينَ، فَيُصَابُ مِنْ نِسَائِهِمْ وَذَرَارِيِّهِمْ، قَالَ: «هُمْ مِنْهُمْ» وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: «لَا حِمَى إِلَّا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ». رواه البخاري : (٣٠١٢)

ژ صەعبێ کورێ جوثامەی-رازیبونا خودێ لێبت- گوت : پێغەمبەرﷺ ل ئەبوائێ -یان وەدانێ- دبەر من ڕا بوری ، پسیار ژێ کر دەربارەی جهەکی کو موشرک بێت لێ و مسلمان هێرشێ دکەنێ بشەڤێ ، هندەک ژ ژنکێن وان و بچیکێن وان دهێنە کوشتن یان بریندارکرن ، پێغەمبەریﷺ گوتی : «ئەو ژوانن "ئانکو چنینە"» و من گوهلێ بو دگوت : «هەر حیما یا الله ـی و پێغەمبەرێ ویەﷺ "حیما ژی ئەوە مروڤ بچیتە جهەکی و مروف نەهێلت کەسەکێ دی پەزێ خو لێ بچەرینت" ».

دەرگەهێ كوشتنا ئافرەتا شەركەر

٣٢ - عَنْ رَبَاحِ بْنِ الرَّبِيعِ قَالَ : «كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي غَزَاةٍ ، فَإِذَا النَّاسُ مُجْتَمِعُونَ عَلَى امْرَأَةٍ مَقْتُولَةٍ ، فَقَالَ : " مَا كَانَتْ هَذِهِ تُقَاتِلُ فَقَالَ : « مَنْ عَلَى الْمُقَدِّمَةِ ؟ » قَالُوا : خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ فَبَعَثَ إِلَيْهِ رَجُلًا فَقَالَ : « مُرْ خَالِدًا لاَ يَقْتُلْ ذُرِّيَّةً وَلَا عَسِيفًا "» . رواه ابوداود : (٢٦٦٩)

ژ رەباحێ كورێ رەبیعی كو گوتی : «ئەم ئێك ژ شەرێن پێغەمبەریﷺ ل خزمەتا وی بوین ، دیت خەلك یێل دوور تشتەكی كوم بوین ، ئەوژی زەلامەك هنارت و گوتی : «سەحكێ بوچی ئەو خەلكە كوم بوینە ؟» ، ئەوژی چو و هاتە ڤە ، و گوتی یێل دور ژنكەكێ كوم بوین كو یا هاتیە كوشتن ، پێغەمبەریﷺ گوتی : «ئەو نە چێدبو هاتبا كوشتن» ، گوتی : خالدێ كورێ وەلیدی سەركردێ لەشكەریە ، ڤێجا پێغەمبەریﷺ زەلامەك هنارتە دەف ، و گوتی : «بێژە خالدی : بلا ژنكێت كرێ گرتی نەكوژیت» "ئانكو ئەگەر شەركەر نەبون و بو خزمەتكرنێ هاتبن"».

دەرگێ نەهیا ژوێ کو ئاگری بەردەینە کافران و ب ئاگری بکوژین

٣٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَعْثٍ، وَقَالَ لَنَا: «إِنْ لَقِيتُمْ فُلانًا وَفُلانًا - لِرَجُلَيْنِ مِنْ قُرَيْشٍ سَمَّاهُمَا - فَحَرِّقُوهُمَا بِالنَّارِ» قَالَ: ثُمَّ أَتَيْنَاهُ نُوَدِّعُهُ حِينَ أَرَدْنَا الْخُرُوجَ، فَقَالَ: «إِنِّي كُنْتُ أَمَرْتُكُمْ أَنْ تُحَرِّقُوا فُلانًا وَفُلانًا بِالنَّارِ، وَإِنَّ النَّارَ لا يُعَذِّبُ بِهَا إِلاّ اللَّهُ، فَإِنْ أَخَذْتُمُوهُمَا فَاقْتُلُوهُمَا». رواه البخاري : (٢٩٥٤)

ژ ئەبو هورەیرەی-رازیبونا خودێ لێبیت- گوتی : پێغەمبەری ﷺ ئەم هنارتین دگەل جێشەکێ ، و گوتە مە : «ئەگەر هوین گەهشتنە فلانی و فلانی -دوو زەلام بون ژقورەیشیان و ناڤێن وان ژی گوتن- هەردووکان بسوژن ب ئاگری» ئەبو هورەیرەی گوتی : ئەم چوینە دەف و داکو خاترا خو ژێ بخازین وەختێ مە ڤیای ئەم بدەرکەڤین و بچین ، پێغەمبەری ﷺ گوتە من : «دەمێ من ئەمر ل هەوە کری کو هوین فلانی و فلانی بسوژن ، و هندیکە ئاگرە الله تێنەبیت نابیت کەسەک کەسێ ب ئاگری بسوژیت ، ڤێجا گوتە وان ئەگەر وە ئەو گرتن هوین وان هەردووان بکوژن».

دەرگەهێ دروستیا سوتنا کافران و گەمییێت وان و وێرانکرنا مالێت وان ، دەمێ ئەڤە رێکەك بیت بو سەرکەفتنێ ، یان جزایێ کارێن وان

٣٤- عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: «قَدِمَ نَاسٌ مِنْ عُكْلٍ أَوْ عُرَيْنَةَ، فَاجْتَوَوْا الْمَدِينَةَ، فَأَمَرَهُمْ النَّبِيُّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِلِقَاحٍ، وَأَنْ يَشْرَبُوا مِنْ أَبْوَالِهَا وَأَلْبَانِهَا، فَانْطَلَقُوا، فَلَمَّا صَحُّوا، قَتَلُوا رَاعِيَ النَّبِيِّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاسْتَاقُوا النَّعَمَ، فَجَاءَ الْخَبَرُ فِي أَوَّلِ النَّهَارِ، فَبَعَثَ فِي آثَارِهِمْ، فَلَمَّا ارْتَفَعَ النَّهَارُ جِيءَ بِهِمْ، فَأَمَرَ فَقَطَعَ أَيْدِيَهُمْ وَأَرْجُلَهُمْ، وَسُمِرَتْ أَعْيُنُهُمْ، وَأُلْقُوا فِي الْحَرَّةِ يَسْتَسْقُونَ فَلاَ يُسْقَوْنَ». رواه البخاري : (٢٣٣) ومسلم : (١٦٧١)

ژ ئەنەسی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : «هندەک خەلک ژ قەبیلا عوکول یانژی عورەینێ هاتنە مەدینێ ، دەمێ هاتینە مەدینێ ئێش کەتە زکێ وان ، پێغەمبەریﷺ ئەمرێ وان کر ب لیقاحێ "بەحسێ وان حێشترانە ئەوێن تژی شیر" کو بچنە وێرێ ، و ڤەخون ژ میزێن وان و شیرێن وان ، ئەوژی چون بەرەف وان حێشتران ، و دەمێ دروست بوین و ساخلەم بوین ، شڤانێ پێغەمبەریﷺ کوشت و ئەو حێشترە هەمی دگەل خو برن ، هێش سەرێ روژێ ئەف سەحبەتا هە بو پێغەمبەریﷺ هات ، پێغەمبەریﷺ هندەک صحابی دیف وانرا هنارتن ، دەمێ روژ بلند بوی هاتنە ئیناندن ئەو کەسە ، پێغەمبەریﷺ ئەمر کر کو دەست و پێت وان بهینە برین ، و چاڤێن وانژی هاتنە پەقاندن ، و هاتنە هاڤێتن دناڤ حەرێ دا "حەره جهەکە بەرێت لێ هندەک بەرێت رەشن" و تێهنی بون کەسەکێ ئاف نەدایێ».

٣٥- عَنْ عبد الله بْنِ عُمَرَ - رضي الله عنهما - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - «قَطَعَ نَخْلَ بَنِي النَّضِيرِ وَحَرقه»

وَبهَا يَقُولُ حَسَّانُ - رضي الله عنه :-

وَهَانَ عَلَى سَرَاةِ بَنِي لُؤَيٍّ ... حَرِيقٌ بِالْبُوَيْرَةِ مُسْتَطِيرُ . رواه البخارى (٢٣٢٦) ومسلم (١٧٤٦)

ژ عبدالله ـیێ کورێ عومەری -رازیبونا خودێ لێبیت- دهێتە ڤەگوهاستن کو پێغەمبەریﷺ دارقەسپێن بەنی نەزیر سوتن و برین ، کو دارقەسپێن بوەیرە بون "جهەکە دناڤبەرا مەدینێ و تەیمائێ ».

لسەر ڤێ حسان -رازیبونا خودێ لێبیت- دبیژیت :

لدەف مەزنێت بەنی لوئەی یا ئاسان بو ..... کو ئاگر ل بوەیرەیدێ بکەڤیت و ب برسقیت

دەرگەهێ دروستای کوشتنا ئێخسیران و یانژی خونیێ بدەت ، و ژ باشترین مسلمانان ئەف چەندە یا کری

٣٦- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْلًا قِبَلَ نَجْدٍ فَجَاءَتْ بِرَجُلٍ مِنْ بَنِي حَنِيفَةَ يُقَالُ لَهُ: ثُمَامَةُ بْنُ أُثَالٍ سَيِّدُ أَهْلِ الْيَمَامَةِ فَرَبَطُوهُ بِسَارِيَةٍ مِنْ سَوَارِي الْمَسْجِدِ فَخَرَجَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَاذَا عِنْدَكَ يَا ثُمَامَةُ؟» فَقَالَ: عِنْدِي يَا مُحَمَّد خير إن نقْتل تَقْتُلْ ذَا دَمٍ وَإِنْ تُنْعِمْ تُنْعِمْ عَلَى شَاكِرٍ وَإِنْ كُنْتُ تُرِيدُ الْمَالَ فَسَلْ تُعْطَ مِنْهُ مَا شِئْتَ فَتَرَكَهُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى كَانَ الْغَدُ فَقَالَ لَهُ: «مَا عِنْدَكَ يَا ثُمَامَةُ؟» فَقَالَ: عِنْدِي مَا قُلْتُ لَكَ: إِنْ تُنْعِمْ تُنْعِمْ عَلَى شَاكِرٍ وَإِنْ تَقْتُلْ تَقْتُلْ ذَا دَمٍ وَإِنْ كنتَ تريدُ المالَ فسَلْ تعط مِنْهُ مَا شِئْتَ. فَتَرَكَهُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى كَانَ بَعْدَ الْغَدِ فَقَالَ لَهُ: «مَا عِنْدَكَ يَا ثُمَامَةُ؟» فَقَالَ: عِنْدِي مَا قُلْتُ لَكَ: إِنْ تُنْعِمْ تُنْعِمْ عَلَى شَاكِرٍ وَإِنْ تَقْتُلْ تَقْتُلْ ذَا دَمٍ وَإِنْ كُنْتَ تُرِيدُ الْمَالَ فَسَلْ تُعْطَ مِنْهُ مَا شِئْتَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَطْلَقُوا ثُمَامَةَ» . رواه

البخاری : (٤٣٢٧) ومسلم : (١٧٦٤)

ژ ئەبو هورەیرەی-رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : «پێغەمبەری ﷺ چەند سیارەک هنارتن بو نەجدێ ، زەلامەک ژ بەنی حەنیفە ب ئێخسیر ئینا کو پێ دهاتە گوتن : ثمامة ێ کورێ اثال مەزنێ خەلکی یەمامێ یە ، گرێدا ب ستوینەکێ مزگەفتێ ڤە ، پێغەمبەرﷺ چو دەف ، گوتێ : «ئەی ثمامە چ لدەف تە هەیە ؟» : گوتی ئەی محمد خێر یال دەف من هەی ، ئەگەر من بکوژی دێ من بحەق کوژی ، ئەگەر لمن

ببوری دێ ژ کەسەکێ سپاس گوزار و شاکر بی ، و ئەگەر داخازا مال و سامانی بکەی تە چەند دڤێت دێ بوتە هێتە دان ، پێغەمبەری ﷺ ئەو بجھ هێلا حەتا روژا دی لسپێدێ و دووبارە گوتێ : «ئەی ثمامە چ لدەف تە هەیە ؟» : گوتی : هەر ئەوا من بوتە عەرز کری ، ئەگەر لمن ببوری دێ ژ کەسەکێ سپاس گوزار و و شاکر بی ، و ئەگەر من بکوژی دێ بحەق من کوژی ، و ئەگەر داخازا مال و سامانی بکەی تە چەند دڤێت دێ بوتە هێتە دان ، جارەکادی پێغەمبەری ﷺ ئەو هێلا حەتا روژا دی لسپێدێ هات و گوتێ : «ئەی ثمامە چ لدەف تە هەیە ؟» ، گوتی : هەر ئەوا من بوتە عەرز کری ، ئەگەر لمن ببوری دێ ژ کەسەکێ سپاس گوزار و و شاکر بی ، و ئەگەر من بکوژی دێ بحەق من کوژی ، و ئەگەر داخازا مال و سامانی بکەی تە چەند دڤێت دێ بوتە هێتە دان ، پێغەمبەری ﷺ گوتی : «ثمامە ـی بەردەن» .

دەرگەهێ وەرگرتنا هشیاریێ د دەمێ شەریدا ، و دروستیا خاپاندنا دوژمنان

٣٧ - عن جابِرِ بنِ عبدِ اللهِ رضيَ اللهُ عنهُما: قالَ النبيُّ - صلى الله عليه وسلم -: «الحَرْبُ خَدْعَةٌ» . رواه البخاری : (٣٠٣٠) ومسلم : (١٧٣٩)

ژ جابرێ کورێ عبدالله ـی –رازیبونا خودێ لێبیت– گوت : پێغەمبەری ﷺ گوتی : «هندیکه شەره خاپاندنه "ئانکو وان بخاپینی د شەریدا و لبەر وان بەرزه بکەی" » .

دەرگەهێ ئارامگرتنا لسەر رویبرویبوونا دوژمنان

٣٨- عَن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي أوفى رضيَ اللهُ عنهُما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قالَ : «لا تَمَنَّوْا لِقَاءَ العَدُوِّ، وسَلُوا اللَّهَ العَافِيَةَ، فَإِذَا لَقِيتُمُوهُمْ فَاصْبِرُوا» . رواه البخاری : (٢٨٣٣) ومسلم : (١٧٤٢)

ژ عبدالله ـیێ کورێ ئەبی ئەوفی -رازیبونا خودێ لێبیت- کو پێغەمبەریﷺ گوتی : «هیڤیان نەخازن کو بگەهنە دوژمنان ، ژ الله ـی بخازن کو هەوە بسلامەت بکەت ، و ئەگەر هوین گەهشتنە دوژمنی سەبرێ لسەر بکێشن».

دەرگەهێ ڤەشارتنا شەهیدان ل شەری بێکو بهێنە شیشتن

٣٩- عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم : «ادْفِنُوهُمْ فِي دِمَائِهِمْ - يَعْنِي يَوْمَ أُحُدٍ - وَلَمْ يُغَسِّلْهُمْ» . رواه البخاري : (١٣٤٦)

ژ جابری -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : پێغەمبەریﷺ گوتی : «وان ڤەشێرن بخوینا وان ڤە -ئانکو ل شەرێ ئوحودێ- و وان نەشون».

دەرگەهێ هەلبژارتنا نڤێژێ لسەر شەهیدی

٤٠- عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَجْمَعُ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ مِنْ قَتْلَى أُحُدٍ فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ، ثُمَّ يَقُولُ: «أَيُّهُمْ أَكْثَرُ أَخْذًا لِلْقُرْآنِ؟» فَإِذَا أُشِيرَ لَهُ إِلَى أَحَدِهِمَا قَدَّمَهُ فِي اللَّحْدِ، وَقَالَ: «أَنَا شَهِيدٌ عَلَى هَؤُلَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» وَأَمَرَ بِدَفْنِهِمْ فِي دِمَائِهِمْ، وَلَمْ يُغَسَّلُوا، وَلَمْ يُصَلَّ عَلَيْهِمْ. رواه البخاري : (١٣٤٣)

ژ جابرێ کورێ عبدالله ـی -رازیبونا خودێ لێبیت- گوت : «پێغەمبەری ﷺ دوو زەلام ژ کوشتیان ل شەرێ ئوحودێ کوم دکرن د ئێک کفن دا ، پاشی گوتی : «کیشک ژڤان پتر قورئان ژبەرە ؟» ، ئەگەر ئیشارەت هاتبا کرن بو ئێک ژوان هەردوو زەلامان دەستپێکێ دا وی کەسی کەتە د للحدێ دا "لحد ئەو شەقە یا لرەخێ قەبری دروست دکەن" ، گوتی : «ل روژا قیامەتێ دێ چاڤێ من لڤان هەبیت» ، و پێغەمبەری ﷺ ئەمر کر کو ئەف کەسە بهێنە ڤەشارتن دناڤ خوینێت واندا ، و نە هاتنە شیشتن ، و نڤێژ ژی لسەر وان نەهاتە کرن».

٤١ - عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ يومًا، فَصَلَّى عَلَى أَهْلِ أُحُدٍ صَلَاتَهُ عَلَى الْمَيِّتِ، ثُمَّ انْصَرَفَ إِلَى الْمِنبَرِ فَقَالَ: «إِنِّي فَرَطُكُمْ، وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ». رواه البخاري : (١٣٤٤) ومسلم : (٢٢٩٦)

ژ عوقبەیێ کورێ عامری -رازیبونا خودێ لێبیت- : کو پێغەمبەر ﷺ روژەکێ ژ روژان دەرکەت ، نڤێژ لسەر خەلکێ ئوحودێ کر "ئەوێن کو هاتینە شەهید کرن کو

حەفتێ کەس بون" کا چەوا لسەر مریان دکەت ، پاشی پێغەمبەرﷺ هات قەستا مینبەرێ کر ، و گوتی : «هندیکە ئەزم ئەز دێ بەری هەوە راکەم ، و ئەز شاهدم لسەر هەوە».

ناڤەروک